

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

уському світі. Так українська традиція сприяла знайомству світу з українцями та українською культурою.

Список використаної літератури

1. Швець І. В. Колекція вишивок Подільської губернії початку ХХ століття з фондів Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника / І. В. Швець // Музейна справа на Поділлі : зб. наук. праць за підсумками Всеукр. наук.-практ. конф., Кам'янець-Подільський, 15 трав. 2015 р. / [редкол. : В. С. Травінський (голова), Л. В. Баженов, О. М. Завальнюк та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2015. – С. 70-71.
2. Козакевич О. Мереживні та в'язані вироби в оздобленні церковних тканин на Західній Україні ХХ ст. (за матеріалами мистецтвознавчих експедицій 2005-2009 рр.) / О. Козакевич // // Апологет. Християнська сакральна традиція : віра, духовність, мистецтво : матеріали І міжнар. наук. конф., Львів, 23-24 листоп. 2009 р. – 2009. – № 1-4. – С. 197-203.
3. Кара-Васильєва Т. Геометричний орнамент української вишивки та сучасна його інтерпретація [Електронний ресурс] / Т. Кара-Васильєва // Матеріали ІV французько-української археологічної конференції «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності», м. Київ, 2015 р. – С. 1-7. – Режим доступу : <http://institutfrancais-ukraine.com/uploads/files/texte%20Kara%20Vasilieva%20V2.pdf>.

МАНІПУЛЯЦІЯ СВІДОМІСТЮ

М. Рогуля, *КМ-51, СумДУ*

Маніпуляції є дуже ефективним методом досягнення певної мети чи цілі. Маніпуляції можуть бути свідомими, а можуть здійснюватись на підсвідомому рівні. Дійсно небезпечними є маніпуляції напрямлені на досягнення конкретної цілі. В такому випадку діючи проти недосвідченої або проти незнаючої особи маніпулятор за допомогою гнучкого використання тих чи інших прийомів легко досягне своєї мети. Ми всі люди і не можемо бути захищеними від цього на сто відсотків наскільки не були б упевнені в своїх силах.

Розрізняють два типи прийомів маніпуляції в залежності від того будуть вони задіяні для мас чи для конкретної особи. Існує безліч цікавих методів, що їх використовують ЗМІ, але ми зупинимось на прийомах, що напрямлені саме на конкретну особу.

Розглянути конкретні приклади на конкретних ситуаціях нам допоможе фільм, що базується на реальних подіях «Хто я». Сюжет фільму базується на спільній роботі людей, що є повними протилежностями за характером. Бенджамін, що є дуже замкненою особою знайомиться з Максом, який дуже впевнено почуває себе у будь-яких ситуаціях. У подальшому по сюжетній лінії Бенджамін значно розширює своє коло спілкування такими ж комп'ютерними геніями як він. Згодом компанія заради розваги вирішує зламати декілька програм. Так як це незаконна діяльність їх починають переслідувати спецслужби. Через виникнення такої кількості проблем головний герой вирішує зізнатися в усьому скоєному.

Коли настав момент аналізу зізнання можемо помітити як головний герой використовує методи маніпуляції свідомістю, а саме:

- Хибна ущербність або уявна слабкість. Принцип маніпуляції спрямований на прагнення з боку маніпулятора показати об'єкту маніпуляції свою слабкість, тому що якщо хтось слабкіше, включається ефект поблажливості. Бенджамін постійно заздрив Максу, його впевненості та вмінню зацікавити, оскільки його ніхто ніколи не помічав.

- Фактори, спрямовані на виокремлення часткового знання, чи рух від деталей до узагальненої помилки. Маніпулятор змушує об'єкт маніпуляції звернути увагу тільки на одну конкретну деталь, залишаючи поза увагою головне і, відштовхуючись від вільної інтерпретації цієї деталі зробити відповідні висновки. Під час чергового злому Макс поранив руку цвяхом (не одноразово акцентував головний герой).

- Заманювання в пастку або «уявне визнання вигоди опонента». В цьому випадку, маніпулятор під час маніпуляції, натякає на більш вигідні умови, в яких нібито знаходиться об'єкт маніпуляції. Бенджамін висунув пропозицію спецслужбі, якщо він знайде небезпечного хакера, якого вони шукають, служба використає для нього програму по захисту свідків.

- «Повторюваність фраз, або нав'язування думок». В даному випадку використовуючи методику багаторазово повторених фраз, маніпулятор привчає об'єкт маніпуляції до такої трактовки цієї інформації, яку збирається до нього донести. У своєму зізнанні Бенджамін постійно повторював та наголошував на тому що він «невидимка», на нього просто не звертали уваги.

Використовуючи подібні маніпуляції головному герою вдається «пошити в дурнів» спецслужбу. Це допомогло йому впевнити всіх, що він психічно хвора людина. Оскільки, як виявилось пізніше, в його матері була шизофренія і майже з цілковитою впевненістю можна було стверджувати, що Бенджемін має цю саму проблему. Він цілком міг бути душевнохворою людиною. В його тілі було одночасно чотири особистості. Маніпулятор так як і Пауль рано залишився без матері, Штефан полюбляв екстрим.

Головний герой допоміг спецслужбам знайти небезпечного хакера, цим самим зняв з себе провину, та допоміг друзям залишитись невідомими.

С. Кара-Мурза в книзі «Маніпуляція свідомістю» розглядає таку особливість маніпуляції як психічний вплив: «Воно не тільки спонукає людину, що знаходиться під таким впливом, робити те, чого бажають інші, воно змушує його хотіти це зробити». Бенджемін зумів, подібним чином психічно вплинути на людей, завдяки умінню правильного піднесення фактів. Він побудував свою розповідь та розмову таким чином, щоб все «грало йому на руку».

Тобто, ми ніколи не можемо очкінути того, коли саме на нас буде спрямована маніпуляційна атака і від кого. Ми навіть можемо не здогадуватись, що це відбувається з нами кожного дня. Ми можемо бути впевненими, що є захищеними, але навіть ця впевненість може бути всього на всього результатом тих самих маніпуляцій, що вміло використались тією чи іншою стороною. Розуміння того, що ти завжди під загрозою стати жертвою маніпуляцій і є найкращим захистом, а знання тих чи інших прийомів може роззброїти маніпулятора остаточно.

Література

1. С.Г.Кара-Мурза Манипуляция сознанием - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.kara-murza.ru/manipul.htm>

*Науковий керівник – доцент кафедри філософії, канд. філос. наук,
Козинцева Т.О.*